

[Stensballe.]

den ene eller paa den anden Maade omdannes til en offentlig Virksomhed, til en socialiseret Virksomhed, som jo sikkert vilde blive en ny Underskudsvirksomhed for Staten til yderligere Byrde for Skatteyderne. Vi for vort Vedkommende vil modsætte os, at Skatteyderne skal betale for at opretholde en saadan Virksomhed selv i en mere begrænset Form; vi vil ikke have Staten med-interesseret paa en saadan Maade, at Skatteyderne eventuelt skal betale et Underskud, muligt fremkommet ved, at Virksomheden konkurrerer med andre Virksomheder, drevne af Skatteydere, som saa tillige skal være med til at betale dette Underskud, og med det eventuelle Resultat, at de andre Virksomheder herigennem bringes i økonomiske Vanskeligheder.

Hvad selve Lovforslaget angaar, skal jeg i Henhold til de Udtalelser, jeg her er fremkommet med, erklære, at mit Parti ønsker at medvirke til dets Gennemførelse.

Ludvig Christensen: Det kan naturligvis ikke være med Begejstring, Rigsdagen beskæftiger sig med Forslag af den Art, der her er Tale om, og jeg skal straks sige, at vi i vort Parti, naar det endelig var nødvendigt at gøre det, helst havde set Lovforslaget gennemført i den Form, hvori det blev fremsat af Ministeren i Folketinget; men det er gaaet med dette Forslag som med andre: de politiske Forhold har medført, at vi har maattet indgaa paa et Kompromis, et Kompromis, som vi dog efter Omstændighederne synes ikke er anderledes, end at vi ogsaa kan tage Medansvaret for det.

Jeg skal ikke under disse Forhandlinger gentage de Betragtninger om vort Partis Stilling til Privatkapitalismen, som mit Partis Ordfører i Folketinget har fremført, og som jeg naturligvis er enig med ham i, men jeg vil dog gerne overfor andre Udtalelser, der er fremsat i det andet høje Ting; henlede Opmærksomheden paa, at det, der her er Tale om, er en storindustriel Eksportvirksomhed, som i Løbet af forholdsvis faa Aar har skabt meget stor Beskæftigelse for Tusinder af Arbejdere; der naturligvis har været glade ved at have Arbejde i Virksomheden, selv om der ikke altid har været Enighed om Lønforholdene — hvor kan man vente, at der altid skal være Enighed i den Henseende? Og Selskabet har udadtil arbejdet paa en saadan Maade, at jeg tror, baade Arbejdere og alle andre her i Landet har haft al god Grund til at være glade for dette Selskab, stolte af

den Maade, hvorpaa de tekniske Frembringelser, der blev skabt paa denne store Fabrik, blev ført ud i Verden og omtalt dér. Det har været et Selskab, som gennem Eksport har været med til at skaffe mange Penge hjem til Landet, og naar man fra et vist Hold mener at have Raad til at anlægge den Betragtning, at man blot skal lade falde, hvad der i Øjeblikket ikke kan klare sig selv, saa ved jeg, at der her i København gaar henimod 6 000 Arbejdere, som sidst har været beskæftiget i denne Virksomhed og ikke ønsker noget som helst andet, hvis de ikke kan faa noget bedre, end at der paa ny maa blive Beskæftigelsesmuligheder for dem dér, og derfor ved jeg, at Regeringen gennem sit Forslag og Rigsdagen gennem sin Lovgivning paa dette Omraade handler i Kontakt med alle de mange Mennesker, Teknikere, Kontorfolk, Haandens Arbejdere af forskellig Art, som har været knyttede og er knyttede til denne Virksomhed, og som meget nødtigt vilde se, at Staten undlod at medvirke til at skabe de Betingelser, der synes at være nødvendige for, at Virksomheden kan fortsættes. Jeg ved, at her taler jeg paa ikke alene disse mange Menneskers Vegne, men vistnok paa praktisk talt hele den danske Befolknings Vegne, og de faa, der har Raad til at anlægge andre Betragtninger, taler kun paa egne og et meget lille Mindretals Vegne.

Den Undersøgelse, der skal foretages, maa, synes jeg, efter de Betingelser, Loven nu fastsætter, være saa dybtgaaende, at den ikke alene kan medføre en Begrænsning af Virksomhedens Omfang, hvis en saadan er nødvendig, men ogsaa sikre os imod, at man ved at skære for dybt ned i Virksomhedens Omfang gør det umuligt for den under en kommende bedre Konjunktur at udnytte denne paa rimelig Maade. Her er praktiske Hensyn at tage til begge Sider. Det er vistnok saadan, at Virksomheden har udvidet sig for stærkt og i alt Fald i den Tid, vi er kommet ind i, er blevet for stor for et lille Land som vort, og derfor var det ganske givet, at i det Øjeblik, Verdenskrisen satte ind, vilde Burmeister & Wain være en af de Virksomheder, som maatte komme til at føle Krisens Virkninger stærkest. Og dog har vi jo set — det synes jeg skal godskrives Selskabet —, at medens man omkring i andre Lande i tilsvarende Virksomheder kom til at ligge stille mindst et Aar tidligere, havde Burmeister & Wain Ordret et Aars Tid længere, end tilsvarende Virksomheder havde det andetsteds, og Selskabet har derved været i Stand til i et Aars Tid at aflaste det danske Samfund,